

СТАНОВИЩЕ

от **Михаела Николова Недялкова**, доцент, д-р, ИБЕИ - БАН

(н.ст., име, презиме, фамилия – акад. дл. във висшето училище или научна организация)

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование . 4. Природни науки, математика и информатика
професионално направление 4.3. Биологически науки
докторска програма „Зоология“

Автор: *Полина Димитрова Христова*

Тема: *ГНЕЗДОВА ОРНИТОФАУНА НА ФРАГМЕНТИТЕ ОТ РАВНИННИ ГОРИ В ЗАПАДНА ГОРНОТРАКИЙСКА НИЗИНА*

Научен ръководител: *Доц. д-р Христо Димитров*

Доц. д-р Георги Попгеоргиев

(акад. дл., н. ст., име, презиме, фамилия – висше училище или научна организация)

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № РД-21-494 от 20. 02. 2024 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен(а) за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „ГНЕЗДОВА ОРНИТОФАУНА НА ФРАГМЕНТИТЕ ОТ РАВНИННИ ГОРИ В ЗАПАДНА ГОРНОТРАКИЙСКА НИЗИНА“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, докторска програма „Зоология“. Автор на дисертационния труд е Полина Димитрова Христова – докторантка в редовна форма към катедра “ЗООЛОГИЯ“ с научни ръководители доц. д-р Христо Димитров и доц. д-р Георги Попгеоргиев от Пловдивски Университет „Паисий Хилендарски“, Биологически факултет.

Представеният от Полина Димитрова Христова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
 - автобиография в европейски формат;
 - протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
 - дисертационен труд;
 - автореферат;
 - списък на научните публикации по темата на дисертацията;
 - копия на научните публикации;
 - списък на забелязани цитирания;
 - декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- Докторантът е приложил три публикации.

2. Актуалност на тематиката

Настоящият дисертационен труд представя подробна и изчерпателна информация относно състава на гнездовата орнитофауна във фрагментите от равнинни гори в Западна Горнотракийска низина. Авторът успешно оценява влиянието на структурата и характеристиките на фрагментите върху отделните популации и орнитоценози. Имайки предвид сериозността на проблема с фрагментацията и загубата на местообитания в

последните години все по-нарастващото въздействие на тези фактори върху размера и състоянието на популациите, тематиката на настоящия дисертационен труд може да се оцени като изключително навременна и актуална. Детайлният анализ на влиянието на фрагментите от равнинни гори и върху видовото богатство и обилието на птиците, както и направените характеристики на местообитанията са основните и най-важни параметри, въз основа на които може да се направи цялостна оценка на състоянието на изследваните популации и техните местообитания.

3. Познаване на проблема

Авторката прави подробен и критичен анализ на цялата налична към момента информация относно изследвания проблем като предоставя и данни относно видовия състав, числеността и привързаността на изследваните видове птици към съответните местообитания, както и техните взаимовръзки. Тя е успяла умело да използва тези данни при сравнителния анализ на собствените си резултати. Като следствие на всичко това дисертационният труд има ясно очертани цел и задачи за изпълнение.

4. Методика на изследването

За определяне на видовия състав, числеността на популациите, както и за анализа на влиянието на самите фрагменти от гори и характеристиките на местообитанието върху видовото богатство и обилието на птиците са използвани съвременни, взаимно допълващи се методи, напълно адекватни за целите на проучването. Използвани са подходящи статистически анализи за обработка на данните и достоверност на получените резултати.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е представен под формата на книжно тяло, на 132 страници, заедно с приложенията. Структуриран е в осем основни глави, използвана литература и приложения, които са много добре балансирани в съответствие с тяхната тежест. Демонстрирана е много добра литературна осведоменост, въз основа на която има и ясно изградени и добре формулирани цели и задачи. Благодарение на комплекса от методи, приложени в изследването е събрано впечатляващо количество данни които могат да се използват като основа за бъдещи подобни изследвания. В рамките на проучването бяха регистрирани общо 6814 наблюдения на 95 вида птици, представители на 17 разреда и 38 семейства. Работата е много задълбочена и прецизна, със сериозни научно-теоретични и научно-приложни изводи с оригинален и потвърдителен характер. Голямото количество събрана, анализирана и обобщена информация дава възможност за формулиране и предлагане на съществени изводи, които за в бъдеще биха били от значение при вземането на решения с корсервационно значение. Извършена е огромна по обем работа и уникална по своя характер за подобен тип проучвания у нас.

По мое мнение работата би спечелила, ако още в началото, при прегледа на литературата се поясни защо птиците се избират като подходящ обект за екологични изследвания. Това е споменато, но не е пояснено.

В табл. 6 трябва да се опише по каква причина някои стойности са маркирани с удебелен шрифт. Вероятно това са статистически значимите стойности.

Извод 1 би могъл да се прецизира. Не става съвсем ясно за високото видово богатство на растителността или на птиците става въпрос.

Дисертацията има несъмнен принос за развитието не само на орнитологичните изследвания на територията на Горнотракийската низина, но резултатите са от значение и за бъдещото развитие на това направление и в национален и европейски мащаб. Представени са

четири оригинални научни и три научно-приложни приноса, които са важни не само поради изброените по-горе причини, но и като солидна основа за бъдещото кариерно развитие на самата докторантка в тази област.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантката е представила три научни публикации, всичките в реферирани и индекси-рани списания с SJR и IF, с което покрива минималните изис-квания на ЗРАСРБ и ПУ „П. Хилендарски“. Очевидна е и водещата роля на докторанта в тези изследвания.

7. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата са според изискванията и точно и ясно от-разяват основните резултати, постигнати в дисертацията.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

В заключение бих искала да поздравя докторантката за огромното количество работа, големия брой данни, които е успяла да събере и обработи и анализира по време на своята докторантура. За такава работа се изисква упоритост, постоянство и любов към работата, които да изведат проучването до успешен край.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката *Полина Димитрова Христова притежава* задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Зоология“ като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди обра-зователната и научна степен „доктор“* на Полина Димитрова Христова в област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки докторска програма „Зоология“

01.04. 2024 г.

Изготвил становището:

(подпис)

(Доц. д-р Михаела Недялкова)